

Hva innebærer FNs atomvåpenforbud?

FNs atomvåpenforbud er en omfattende og god avtale som forbyr alle former for parter tilknytning til atomvåpen. Både atomvåpenstater og ikke-atomvåpenstater kan slutte seg til traktaten.

FNs atomvåpenforbud:

Forbyr atomvåpen og aktivitet relatert til atomvåpen. Det er ulovlig for parter å ta del i noen form for aktivitet som er relatert til atomvåpen. Traktaten forbyr bruk, utvikling, testing, produksjon, fremstilling, anskaffelse, oppbevaring, lagring, overføring, mottak, trussel om å bruke, utplassere, installere og distribuere atomvåpen. (Artikkel 1).

Forbyr enhver assistanse ved forbudte handlinger. Det er ulovlig for traktatparter å engasjere seg og delta i militære forberedelser relatert til atomvåpenbruk, finansiering av atomvåpen og fremstilling av disse, samt å tillate transport av atomvåpen gjennom territorielt hav og/eller luftrom. (Artikkel 1).

Sikrer at parter med atomvåpen rustet ned. Avtalen krever at statsparter med atomvåpen destruerer sine atomvåpen og atomvåpenprogram. Atomvåpenstater kan gjøre dette på to måter. De kan slutte seg til traktaten etter å ha rustet ned, men de kan også slutte seg til traktaten før nedrustning er gjennomført dersom de fremlegger en tidsplan for hvordan nedrustning skal foregå. Tidsplanen må godkjennes og nedrustningen må skje på en verifiserbar og irreversibel måte. Også stater som oppbevarer andre staters atomvåpen på sitt territorium må få disse fjernet (Artikkel 4).

Inneholder bestemmelser relatert til verifikasjon og sikkerhetskontroll som skal sikre at partene følger sine forpliktelser. Traktaten krever verifiserbar, tidsbestemt, transparent og irreversibel nedrustning av atomvåpen, samt nedleggelsen av atomvåpenprogrammer. Den krever også at partene opprettholder og/eller tiltrer internasjonale avtaler som omhandler sikkerhetskontroll (safeguards). Avtalen tillater at bestemmelser vedrørende sikkerhetskontroll kan styrkes over tid, og hindrer svekkelsen av slike bestemmelser (artikkel 3 og 4).

Pålegger parter å bistå med assistanse til offre etter bruk og testing av atomvåpen, samt med opprydding etter forurensing ved bruk og testing av slike våpen. Traktaten forplikter også parter å bistå i arbeidet med implementeringen av traktaten internasjonalt, samt å møtes med jevne mellomrom for å vurdere traktatens fremgang. I tillegg forplikter traktaten partene til å oppfordre andre ikke-parter til å tiltre.

Norske leger mot atomvåpen er del av Den internasjonale kampanjen for å avskaffe atomvåpen.

